

Rozhodnutie

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací disciplinárny súd v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bobora a sudcov JUDr. Evy Barcajovej, JUDr. Anny Elexovej, JUDr. Alžbety Dariny Michalkovej a prof. JUDr. Petra Blaha, CSc. v disciplinárnej veci proti JUDr. [REDAKOVANÉ], sudkyňi Krajského súdu [REDAKOVANÉ], právne zastúpenej JUDr. [REDAKOVANÉ], advokátkou, Slovenskej republiky proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako disciplinárneho súdu sp. zn. 2 Ds 15/04 zo dňa 18. marca 2005 rozhodol

takto:

Podľa § 131 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa odvolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky **z a m i e t a**.

Podľa § 129 ods. 5 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov o náhrade trov odvolacieho konania rozhodne odvolací disciplinárny senát samostatným rozhodnutím.

Odôvodnenie:

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako disciplinárny súd rozhodnutím napadnutým odvolaním JUDr. [REDAKOVANÉ], sudkyňu Krajského súdu [REDAKOVANÉ] nar. [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], podľa § 129 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon o sudcoch) oslobodil spod návrhu na začatie disciplinárneho konania pre závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 v spojení s ods. 2 Zákona o sudcoch v znení účinnom do 31. októbra 2003, ktorého sa mala dopustiť tak, že

1. v konkurznej veci úpadcu [REDAKOVANÉ] vedenej na Krajskom súde [REDAKOVANÉ] pod č.k. [REDAKOVANÉ] uznesením zo dňa 11. decembra 2002, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu, ustanovila do konkurzného konania, bez žiadosti o pridelenie správcu, osobitných správcov konkurznej podstaty: [REDAKOVANÉ]

Bratislava pre odbor správy majetku a prevádzkovania podniku po vyhlásení konkurzu, [redacted] pre odbor inventarizácie a oceňovania majetku, [redacted] pre odbor speňažovania majetku a vymáhania pohľadávok, pričom z odôvodnenia predmetného uznesenia vyplýva, že súd ustanovil osobitných správcoch konkurznej podstaty po zvážení návrhov veriteľov [redacted] Bratislava a na základe návrhu [redacted] ako najväčšieho veriteľa,

2. v konkurznej veci úpadcu [redacted] vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod č.k. 7 K 25/01, uznesením zo dňa 14. apríla 2003, ktorým súd vyhlásil konkurz na majetok úpadcu, ustanovila do konkurzného konania bez žiadosti o pridelenie správcu, osobitných správcoch konkurznej podstaty: [redacted] pre prevádzkovanie podniku, speňažovanie konkurznej podstaty, Mgr. [redacted] pre prípravu prieskumného pojednávania, vymáhanie pohľadávok, riešenie prípadných odporovateľných právnych úkonov úpadcu,

prícom osobitní správcovia konkurznej podstaty boli ustanovení do konkurzných konaní v rozpore s ustanovením § 8 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 493/1991 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Zákona o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, ako aj bez žiadosti v zmysle Opatrenia č. 9 predsedníčky Krajského súdu v Bratislave z 11. októbra 2001, a teda sudkyňa zjavne porušila a nesplnila povinnosti sudcu, ktoré jej ukladajú zákonné ustanovenia a zároveň svojim správaním vzbudila oprávnenú pochybnosť o svedomitosti, nestrannosti pri rozhodovaní a o nezaujatosti voči účastníkom konania, pretože tieto skutky nie sú závažným disciplinárnym previnením ani disciplinárnym previnením. Svoje rozhodnutie odôvodnil zistením, že sudkyňa JUDr. [redacted] v konkrétnych namietaných veciach rozhodovala ako zákonný sudca a to na základe svojho vlastného uváženia, pričom pri ustanovení osobitných správcoch do funkcie brala do úvahy vhodnosť a návrhy účastníkov konania – veriteľov. Postupovala tak bez toho, aby požiadala o súčinnosť správu súdu v zmysle Opatrenia č. 9 predsedníčky Krajského súdu [redacted] zo dňa 11. októbra 2001. Za takejto dôkaznej situácie disciplinárny senát skúmal súladnosť postupu sudkyne so zákonom a dospel k záveru, že na zákonné rozhodnutie je nevyhnutné zistiť v rámci riešenia prejudiciálnej otázky aj otázku súladnosti podzákonnej normy - vyhlášky ministra spravodlivosti č. 493/1991 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Zákona o konkurze a vyrovnaní so samotným Zákom o konkurze a vyrovnaní. V danej veci disciplinárny senát zaujal názor, že neprichádza do úvahy prerušenie konania podľa § 224 ods. 5 Trestného poriadku alebo podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Takémuto záveru nasvedčuje konanie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – disciplinárneho súdu v disciplinárnej veci sp.zn. 1 Dso 1/2001, v ktorom podľa § 150 ods. 2 Zákona o sudcoch s použitím § 224 ods. 5 Trestného poriadku bolo prerušené disciplinárne konanie a súčasne bol podaný na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na začatie konania o súlade § 151 ods. 10 v spojení s § 118 Zákona o sudcoch s článkom 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením

zo dňa 4. marca 2002 sp. zn. PL. ÚS 7/02 rozhodol tak, že návrh odmietol ako podaný neoprávnenou osobou, pretože disciplinárny súd nie je všeobecným súdom, vykonáva len disciplinárnu právomoc a ako taký nie je oprávnený v zmysle čl. 130 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky podať návrh na začatie konania pred ústavným súdom, keďže takýto procesný úkon mu neumožňuje § 125 Zákona o sudcoch. Vzhľadom na takýto záver ústavného súdu musel disciplinárny senát zaujať právne závery v otázke súladnosti niektorých ustanovení podzákonnej normy so zákonom sám. V zmysle § 8 ods. 1 ZKV sa správca podstaty vyberá zo zoznamu správcov, ktorý vedie súd príslušný na konanie. Výber osoby konkurzného správcu sa uskutočňuje rozhodnutím súdu a to ustanovením za správcu (§ 167 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 66e ZKV). Kto zo sudcov príslušného súdu vydá rozhodnutie o ustanovení konkurzného správcu, stanovuje rozvrh práce toho-ktorého súdu. V danej veci mal disciplinárny senát za nesporné, že konania vo veciach, ktoré sú kladené sudkyňi za vinu, boli rozvrhom práce zverené disciplinárne stíhanej sudkyňi, ktorá v súlade s § 8 ods. 1 ZKV vydala rozhodnutie, ktorým ustanovila konkrétne osoby riadne zapísané do zoznamu správcov konkurznej podstaty do funkcie osobitných správcov. Vydanie takýchto rozhodnutí o ustanovení do funkcie osobitného správcu preto nemôže samo osebe byť porušením ustanovení, ktorých naplnenia sa navrhovateľ dovoľáva. Ani gramatickým ani logickým výkladom ustanovenia § 8 ods. 1 ZKV nemožno vyvodit' akékoľvek porušenie povinnosti konajúcej sudkyne, vyplývajúce z vyššie citovaného ustanovenia, teda nemožno v danom prípade uvažovať o svojvôli sudkyne, práve naopak, sudkyňa jednoznačne aplikovala platný zákon, a to plne v súlade s jeho účelom. Disciplinárny senát preto ďalej skúmal možný protiprávny postup zo strany sudkyne v časti návrhu, ktorá sa týkala údajného porušenia vyhlášky ministra spravodlivosti č. 493/1991 Zb. Vyhláška ako vykonávací predpis bola vydaná na základe § 71 ZKV, podľa ktorého Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky vydá všeobecný záväzný právny predpis, v ktorom ustanoví podľa písmena c) podrobnosti o zoznamoch správcov, predbežných správcov, osobitných správcov, vyrovnacích správcov, zástupcov správcu a rozhodne o ich odmene v konkurznom a vyrovnacom konaní. Disciplinárny senát vykladal citované ustanovenie gramatickým, logickým, teleologickým a systematickým výkladom, pričom prihliadal na zásadu ústavnej konformity a dospel k záveru, že citovaná vyhláška ministerstva spravodlivosti č. 493/1991 Zb. je vo viacerých ustanoveniach § 11 v rozpore so zákonom č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len ZKV), ktorý jednoznačne vymedzuje rozhodovaciu právomoc zákonného sudcu v otázke výberu správcu konkurznej podstaty a osobitného správcu zo zoznamu správcov a neexistujú zákonné podmienky na obmedzenie nezávislosti sudcu v prípade rozhodovania podľa zákona. Zo zmocňovacieho ustanovenia ZKV vôbec nevyplýva zmocnenie zákona na vydanie vykonávacieho predpisu, ktoré by umožňovalo vykonávacím predpisom upraviť aj samotný spôsob výberu správcov, predbežných správcov a osobitných správcov. Ak teda vykonávací predpis v ustanovení § 11 ods. 3 vyhlášky č. 493/1991 Zb. upravil spôsob výberu osobitných správcov, v tejto časti je právna úprava vydaná jednoznačne nad rámec zmocnenia, a preto ako taká nemohla zaväzovať sudkyňu bez toho, aby ona sama takýmto postupom porušila svoje základné povinnosti sudcu a porušila pri tom zákon. Z toho dôvodu jej nerešpektovanie nemôže v žiadnom prípade zakladať disciplinárne previnenie. Nemožno súhlasiť so závermi navrhovateľa, že sudkyňa spôsobom výberu osobitných správcov porušila ustanovenie § 11 ods. 3 vyhlášky č. 493/1991 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Zákona o konkurze a vyrovnaní (ďalej len vyhlášky). Disciplinárny senát

nakoniec skúmal, či sa sudkyňa dopustila svojím postupom porušenia Opatrenia č. 9 predsedníčky Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. októbra 2001. Dospel pritom k jednoznačnému záveru, že disciplinárne stíhaná sudkyňa sa nemohla dopustiť disciplinárneho previnenia ani z dôvodu, že pri výbere osobitných správcov sa neriadila Opatrením č. 9 predsedníčky Krajského súdu v Bratislave z 11. októbra 2001, nakoľko toto opatrenie bolo vydané za účelom realizácie ustanovenia § 11 ods. 3 vyhlášky, ktoré disciplinárny senát vyhodnotil ako odporujúce zákonu. Disciplinárny senát nakoniec ustálil, že postup sudkyne JUDr. [REDAKOVANÉ] pri ustanovovaní osobitných správcov nie je možné kvalifikovať ako svojvoľné rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 116 ods. 2 písm. f) Zákona o sudcoch. Poukázal na čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a ods. 5 a zákonom. Citované ustanovenie ústavy je garantom nezávislosti rozhodovania sudcov. Súd je teda pri rozhodovaní viazaný len ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a ods. 5 a zákonom. Medzinárodnou zmluvou v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky je zmluva o ľudských právach a základných slobodných právach, ktorej je priznaná prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Z čl. 145 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva právo i povinnosť sudcu vykladať zákony a rozhodovať podľa svojho najlepšieho presvedčenia, nezávisle a nestranné (časť sľubu sudcu). Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva pri výklade čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyplýva, že pre splnenie podmienky nezávislosti súdu je nevyhnutné aj to, aby súd mohol oprieť svoje rozhodnutie o svoj vlastný slobodný názor na fakty a na ich právnu stránku bez toho, aby mal akýkoľvek záväzok voči stranám a verejným orgánom. Podľa § 2 ods. 2 Zákona o sudcoch je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranné, spravodlivo, bez zbytočných prietahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom. Podľa § 29a ods. 1 Zákona o sudcoch za rozhodnutie nemožno sudcu ani prísediaceho stíhať, a to ani po zániku funkcie. Uvedenú úpravu nezávislosti a nestrannosti súdu, práv a povinností sudcu je nutné zohľadňovať v disciplinárnom konaní aj pri výklade pojmu „svojvoľné rozhodnutie sudcu, ktoré zjavne nemá oporu v právnom poriadku, ...“. Z uvedených dôvodov nemožno rozhodnutia o ustanovení osobitných správcov v daných veciach považovať za svojvoľné rozhodnutie sudkyne, ktoré zjavne nemá oporu v právnom poriadku. Na základe toho dospel disciplinárny súd k jednomyseľnému záveru, že navrhovateľom označené skutky nie sú závažným disciplinárnym previnením ani disciplinárnym previnením a preto sudkyňu JUDr. [REDAKOVANÉ] spod návrhu na začatie disciplinárneho konania podľa § 129 ods. 4 Zákona o sudcoch oslobodil.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ – minister spravodlivosti Slovenskej republiky, s rozhodnutím disciplinárneho súdu sa v celom rozsahu nestotožnil, pretože právne závery prvostupňového disciplinárneho súdu nie sú správne. Disciplinárny senát mal za preukázané, že sudkyňa ustanovila do funkcie osobitných správcov v konkrétnych konkurzných veciach na základe svojho vlastného uváženia, berúc do úvahy návrhy účastníkov konania – veriteľov. Postupovala tak bez toho, aby požiadala o súčinnosť správu súdov. Nepostupovala teda podľa príslušných ustanovení vyhlášky, ako aj v zmysle Opatrenia č. 9 predsedníčky súdu. Disciplinárny senát preto skúmal súladnosť postupu sudkyne so zákonom, pričom s poukazom na uznesenie Ústavného súdu

